

TUTKIMUSLUPAPÄÄTÖS

HAKIJA

Vantaan Energia Sähköverkot Oy

HAKEMUS

Vantaan Energia Sähköverkot Oy on pyytänyt 25.3.2025 päivätyllä hakemuksella Maanmittauslaitokselta kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (lunastuslain) 84 §:n mukaista tutkimuslupaa 110 kilovoltin voimajohdon reitin tutkimusta varten. Luvan hakija suunnittelee uutta, noin 15 km pituista 110 kV voimajohtoyhteyttä Vantaan kaupungin alueella. Uusi voimajohtoyhteys toteutetaan ilmajohtona kahdella virtapiirillä ja se sijoittuu Osumapuiston pohjoisosaan suunnitteilla olevan uuden Aviapoliksen sähköaseman ja Keimolan sähköasemalle liittyvän voimajohdon välille. Uusi Aviapoliksen sähköasema tulee korvaamaan nykyisen Tolkinkylän sähköaseman, joka ei vastaa tulevaisuuden tarpeita. Aviapolis – Keimola voimajohtoyhteys laajentaa 110 kV sähköverkkoa eri puolelle kaupunkia ja mahdollistaa uusien sähköasemien rakentamisen sekä vihreän siirtymän toteutumisen paikallisesti Vantaan alueella.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy hakee tutkimuslupaa kolmeksi vuodeksi myöntämispäivästä lähtien. Hakijan mukaan tutkimukset tehdään johdon suunnitteluun tarvittavien tietojen selvittämiseksi.

Tarvittavien kartoitusten ja maastomittausten suorittamista varten hakija pyytää hakemuksen liitekartan mukaista tutkimusalueita. Aluerajaus huomioi mahdolliset vaihtoehtoiset reittilinjaukset, jos tutkimuksissa todetaan, että jokin reitin osuus ei ole toteuttamiskelpoinen. Pyydetyn tutkimusalueen leveys on lähtökohtaisesti 400 metriä, 200 metriä suunnitellun voimajohdon keskilinjaa molemmin puolin, poikkeuksena Seutulan ja Keimolan välinen osuus, jolta hakija pyytää osin leveämpää tutkimusalueita johtoreitin toiselta puolelta. Kivistön alueen kohdalla hakija on kaventanut tutkimusalueita johtoreitin eteläiseltä puolelta asutuksen vuoksi. Hakija toteaa, että tässä vaiheessa suunnittelua ei ole mahdollista yksilöidä täysin tarkasti voimajohtoreittiä, koska vasta maastotutkimusten perusteella määräytyy lopullinen reitti, jolle lunastuslupa haetaan. Tutkimukset toteutetaan kuitenkin lähtökohtaisesti vain liitekartan mukaista reittiä noudattaen ja tutkimuksia laajennetaan kauemmas suunniteltua reittiä vain, mikäli tarvetta siihen myöhemmin ilmenee.

Hakija toteaa, että Vantaan Energia Sähköverkot Oy on vakavarainen yhtiö ja pyytää, ettei sitä velvoiteta asettamaan lunastuslain 84.3 §:ssä tarkoittamaa vakuutta.

Hankkeen kuvaus

Uusi voimajohto rakennetaan osin uudelle johtoreitille ja osin olemassa olevan Fingrid Oyj:n 400 kV Forssa - Tammisto voimajohdon rinnalle. Uudella reitillä johtoalueeksi tarvitaan lähtökohtaisesti 25 metrin levyinen johtoaukea, sekä tämän molemmin puolin 10 metrin levyiset reunavyöhykkeet (25 m + 2 x 10 m). Osumapuiston ja Vantaanjoen välisellä osuudella tarvittava johtoalueen leveys on hieman suurempi (alustavien arvioiden mukaan n. 33 m + 2 x 10 m), koska lentokentän vuoksi pylväiden korkeuksissa on rajoituksia, jonka takia tällä osuudella saattaa tarvita matalammat pylväät erilaisella pylväsrakenteella. Olemassa olevan voimajohdon rinnalla kulkevalla osuudella johtoalueen mitat varmistuvat risteämälausunnon myötä, mutta alustavien arvioiden mukaan nykyinen johtoalue levenee siten, että johtoalueiden yhteisleveydeksi tulisi 83,5 metriä, josta johtoaukean leveys on 63,5 metriä, sekä sen molemmin puolin 10 metrin reunavyöhykkeet (63,5 m + 2 x 10 m). Tämänhetkisten suunnitelmien mukaiset arvioidut johtoalueiden leveydet on esitetty johtoalueen periaatekuivissa.

Voimajohtohankkeen suunnittelusta sekä hankkeeseen liittyvistä lupa-asioista vastaa Rejlers Finland Oy. Voimajohtohanke ja alustava voimajohtoreitti on esitelty maaliskuussa 2025 käydyissä viranomaisneuvotteluissa Uudenmaan liitolle, Vantaan kaupungille, Uudenmaan ELY-keskukselle ja Vantaan kaupunginmuseolle. Ympäristöselvitys suunnitelmien mukaiselta voimajohtoreitiltä tehdään kevään 2025 aikana. Ympäristöselvityksen valmistuttua pyydetään viranomaisilta lausunnot hankkeesta. Neuvottelut maanomistajien kanssa voimajohdon rakentamisesta sekä lunastamisesta aloitetaan vuoden 2025 aikana.

Tutkimukset

Ennen maastotöihin ryhtymistä alustavalta voimajohtoreitiltä selvitetään tutkimusalueelle sijoittuvat kiinteistöt ja tutkimuksista tiedotetaan niiden kiinteistöjen omistajia, joiden kiinteistöjen alueelle tutkimuksia tullaan toteuttamaan. Tutkimusten aikana maastossa mitataan ja selvitetään voimajohdon suunnittelun ja johtoalueiden käyttöoikeuksien perustamisen kannalta tarpeelliset seikat, kuten maanpinnan muoto, voimajohdon suunnitteluun vaikuttavat seikat sekä kiinteistörajat. Suunnitellulta reitiltä tutkitaan maaperän pohjaolosuhteet kairaamalla säännöllisin välein voimajohdon pylväiden perustussyvyteen asti.

Maastotutkimusten yhteydessä ei tehdä peruuttamattomia toimenpiteitä, ts. ei mitään sellaisia toimia, joiden jälkeen olosuhteita tutkimusalueella ei olisi mahdollista palauttaa ennalleen. Ainoa konkreettinen maastoon puuttuminen seuraa siitä, kun johtoreitin keskilinja merkitään maastoon puukepein. Tällöin mahdollisesti joudutaan kaatamaan ja puhdistamaan kasvillisuus niin leveänä, kuin se maastomittausten onnistumisen kannalta on tarpeellista. Kaadetut puut jäävät maanomistajille ja tutkimusten suorittaja korvaa aiheutuneet vahingot. Maastotöissä ei tässä vaiheessa tehdä sellaisia toimenpiteitä, joissa kiinteistöjen käyttö vaikeutuisi merkittävästi, joten kiinteistöjen omistajille ei hakijan näkemyksen mukaan ole tarvetta tiedottaa tutkimuslupahakemuksesta erityistiedoksiantona.

Maastotutkimusten aikana tutkimusryhmät käyttävät alueen tiestöllä kulkeamiseen henkilö- ja/tai maastoautoja. Tiealueiden ulkopuolella tutkimusalueella liikutaan yleensä jalan ja telavarusteisella maaperätutkimusvaunulla sekä maastotyyppistä ja tutkimuksista riippuen mahdollisesti myös mönkijällä.

Tutkimusten edetessä alustava voimajohtoreitti tarkentuu ja mahdollisesti myös muuttuu. Tällöin tiedotetaan myös mahdollisien uusien tutkimuskiinteistöjen omistajille maastotutkimuksista lain edellyttämällä tavalla.

KUULEMINEN, LAUSUNNOT JA VASTINE

Kuuleminen

Maanmittauslaitos on ilmoittanut hakemuksen vireilläolosta lunastuslain 84 §:n mukaisesti hallintolain 62 §:ssä tarkoitettuna yleistiedoksiantona. Ilmoitus tutkimuslupahakemuksen vireilläolosta on ollut Maanmittauslaitoksen verkkosivulla (www.maanmittauslaitos.fi/kuulutukset) 15.4 – 22.5.2025 välisen ajan. Lisäksi ilmoitus tutkimuslupahakemuksen vireilläolosta on julkaistu sanomalehdissä seuraavasti: Vantaan Sanomat 16.4.2025 ja Hufvudstadsbladet 15.4.2025. Hakemusasiakirjat ovat olleet saatavissa Maanmittauslaitoksen kirjaamosta ja niihin on ollut mahdollista tutustua Maanmittauslaitoksen palvelupisteissä. Kuulemiseen varattiin aikaa 22.5.2025 asti.

Määräaikaan mennessä ei annettu lausuntoja.

ASIAN RATKAISU

Perustelut

Lunastuslain 84 §:n 1. momentin mukaan ennen lunastuksen toimeenpanoa voidaan myöntää lupa lunastuksen kohteeksi aiotun alueen tutkimiseen. Lunastuslaissa tai sen esitöissä ei ole tarkemmin määrätty tutkimuslupan myöntämisen edellytyksiä. Oikeuskäytännössä (KHO 13.6.1990/2041) on tutkimuslupan edellytysten katsottu täyttyvän, kun tutkimuslupaa koskeva hanke saattoi lunastuslain 4 §:ssä tarkoitettulla tavalla olla yleisen tarpeen vaatima ja kun tutkimus oli tarpeellinen lunastuksen toimittamisen selvittämiseksi.

Lunastuslaissa ja oikeuskäytännössä on lähdetty siitä, että väylämäiset infrastruktuurihankkeet pääsääntöisesti täyttävät yleisen tarpeen edellytyksen. Tässä tapauksessa yleisen tarpeen edellytyksen täyttymistä puoltaa se, että hakemuksen kohteena oleva sähkölinja on suurjännitelinja

Maanmittauslaitos katsoo, että tutkimuslupahakemuksessa mainittu voimajohtohanke tarkoittaa osaltaan yhteiskunnan sähköhuollon järjestämistä ja siten on tai ainakin saattaa olla lunastuslain 4 §:n 1. momentissa tarkoitettua yleisen tarpeen vaatima. Maanmittauslaitos katsoo myös, että maastotutkimus on tarpeen hankkeen suunnittelun kannalta ja lunastuksen edellytysten selvittämiseksi. Maanmittauslaitos katsoo, ettei estettä tutkimuslupan myöntämiselle ole.

Päätös

Maanmittauslaitos myöntää Vantaan Energia Sähköverkot Oy:lle tutkimusluvan Vantaan kaupungin alueella tehtäviin tutkimuksiin hakemuksen mukaisesti.

Maanmittauslaitos toteaa, että tutkimuslupa ei kumoa esimerkiksi luonnon-suojelulain tai muinaismuistolain asettamia rajoituksia tai vaatimuksia alueen käytölle, vaan maastotutkimuksia suorittavan tahon on oltava näiden lakien sisällöstä selvillä ja otettava ne huomioon maastotutkimuksia tehdessään.

Maanmittauslaitos katsoo, ettei tutkimuksesta aiheutuvan haitan tai vahingon korvaamiseksi ole tarpeen asettaa vakuutta.

Sovelletut lainkohdat

Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta (603/1977) 84 §

LUPAEHDOT

1. Lupa on voimassa kolme vuotta luvan myöntämispäivästä eli 27.5.2028 saakka.
2. Hakijan on vähintään seitsemän päivään ennen tutkimuksen aloittamista annettava tavallisena tiedoksiantona tieto niille kiinteän omaisuuden omistajille ja käyttöoikeuksien haltijoille, joiden osoite tiedetään. Muille tutkimuksen aloittamisesta on annettava tieto yleistiedoksiantona. Kopio tutkimuslupapäätöksestä on toimitettava sille, joka on sitä pyytänyt.
3. Tutkimus on suoritettava välttämättä tarpeettoman haitan ja vahingon aiheuttamista. Tutkimustyössä ei toisen oikeuteen saa puuttua enempää kuin tutkimuksen tuloksen saavuttamiseksi on välttämätöntä, eikä omistajalle tai oikeudenhaltijalle saa aiheuttaa tarpeetonta häiriötä.
4. Vahinko, jota ei ole tutkimukselle varatun ajan loppuun mennessä korjattu, ja haitta on viipymättä korvattava. Jollei korvauksesta sovita, on korvausvaatimus esitettävä lunastustoimituksessa, jos lunastus on määrätty toimeenpantavaksi, ja muussa tapauksessa vaatimuksen esittäjän tai tutkimuksen suorittajan hakemuksesta pidettävässä toimituksessa, jossa soveltuvin kohdin noudatetaan, mitä lunastustoimituksesta säädetään. Toimitusta on haettava vuoden kuluessa tutkimukselle varatun ajan loppumisesta ja määräyksen sen toimittamiseen antaa Maanmittauslaitos.

LAINKOHDAT	Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 84, 85, 86 ja 88 §:t.
MUUTOKSENHAKU	Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä. Tästä päätöksestä tehtävä valitus ei estä tutkimuksen suorittamista, jollei valitusviranomainen toisin määrää. Maanmittauslaitos <i>Allekirjoitettu sähköisesti</i> Reijo Hautamäki Vastuualuepäällikkö <i>Allekirjoitettu sähköisesti</i> Anna Maria Mäenpää Maanmittausinsinööri (DI)
JAKELU	Vantaan Energia Sähköverkot Oy/Jussi Välimäki Rejlers Finland Oy/Riikka Hirvelä

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kirjallisella valituksella hallinto-oikeudelta. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava hallinto-oikeudelle määräajan kuluessa ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen tai ne voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköpostina. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Muutoksenhakuasiakirjojen lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Hallinto-oikeutena toimii Helsingin hallinto-oikeus. Sen yhteystiedot ovat:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

postiosoite:	Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI
käyntiosoite:	Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI
sähköpostiosoite:	helsinki.hao@oikeus.fi
puhelin:	029 56 42000

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on mainittava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos valittajaa edustaa joku muu, tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle. Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- tämä valitusosoitus tai sen jäljennös
- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, ellei se käy ilmi tästä valitusosoituksesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole toimitettu viranomaiselle.

Määräaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaanti-päivää ei lueta määräaikaan. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivää siitä, kun ilmoitus luvan myöntämisestä on julkaistu yleisessä tietoverkossa viranomaisen eli Maanmittauslaitoksen verkkosivulla <https://www.maanmittauslaitos.fi/kuulutukset>. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, valitusajaksi jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valitusasian käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu, jonka suuruudesta määrätään valtioneuvoston asetuksella. Voimassa olevat maksut selviävät Internet-osoitteesta: <http://www.oikeus.fi>